

Notat om: Budgetresolution 2021 om hygiejne og sygefravær		
Sagsbehandler: Lotte Bæk Kildegaard, Ole Jepsen og Mette Kaltoft	Dato:	04-05-2021
Til: Kommunalbestyrelsen	J. nr.:	29.08.00-A00-1-21

Baggrund

I forbindelse med vedtagelse af budget 2021 besluttede aftaleparterne at igangsætte et systematisk arbejde med hygiejnestandarden på dagtilbuds, skole- og ældreområdet. Det skal undersøges, hvordan investering i opgraderet rengøring og professionalisering af hygiejnestandarder kan føre til nedbringelse af sygefravær, som kan skabe råderum og fornyet kvalitet.

Dette notat beskriver Sundhedsstyrelsens anbefalinger og kommunens indsats med det systematiske arbejde med hygiejne i alle kommunens enheder. Herefter gøres der i notat overvejelser om sammenhængen mellem hygiejne- og rengøringsindsatser og lavere sygefravær, mere kvalitet i varetagelse af kerneopgaven og bedre arbejdsmiljø.

Sundhedsstyrelsens anbefalinger på hygiejneområdet

Indsatsen på hygiejneområdet i Rødovre Kommune har i hele perioden med COVID-19 fulgt Sundhedsstyrelsens anbefalinger som beskrevet i Sundhedsstyrelsens skrivelse "COVID-19 Forebyggelse af smittespredning" senest opdateret 16. april 2021. I relation til hygiejneindsatsen omfatter det:

- Hygiejne med fokus på hostetikette, håndhygiejne, rengøring af kontaktpunkter og mindre berøring af kontaktpunkter.
- Reduktion af tæt kontakt mellem mennesker, særligt ansigt til ansigt kontakt, med fokus på afstand, antal, hyppighed, varighed, luftskifte og brug af barrierer.

Derudover følger Rødovre Kommune generelt på hygiejneområdet Sundhedsstyrelsens anbefalinger beskrevet i forebyggelsespakken om hygiejne fra 2018.

Anbefalingerne i forebyggelsespakken er baseret på opsamling af erfaringer fra arbejdet med hygiejne i kommunerne samt de undersøgelser, der foreligger på hygiejneområdet. God håndhygiejne er den bedst dokumenterede indsats for forebyggelse af smitte, og forebyggelsespakken peger på, at mangelfuld hygiejne bidrager til udbredelsen af smitsomme sygdomme og resistente mikroorganismer.

Det anbefales i forebyggelsespakken, at kommunerne udarbejder en hygiejnepolitik og etablerer en tværgående hygiejneorganisation med flere indsatser, der supplerer hinanden på tværs af sektorer og i kommunale

netværk. I den kommunale hygiejneindsats er det vigtigt at have fokus på organisering og struktur, samarbejde, klare kommunikationsveje, og fokus på faglighed og kompetencer i forhold til infektionshygiejne. I forebyggelsespakken nævnes etablering af en hygiejnekoordinatorfunktion i kommunen, som har særlige kompetencer til at varetage hygiejneindsatsen og arbejde systematisk med denne.

Hygiejneindsatsen i Rødovre

Hygiejneindsatsen i Rødovre er i perioden med COVID-19 blevet væsentlig opgraderet, ligesom at erfaringerne fra arbejdet med hygiejne i perioden har givet anledning til en generel styrkelse af hygiejneindsatsen fremadrettet.

Gennem hele perioden har institutioner og afdelinger kunnet kontakte repræsentanter fra kommunens hygiejneorganisation og har fået råd og vejledning både om forebyggelse og ekstra indsatser ved smitteudbrud. En sygeplejerske fra Ældre- og Handicapafdelingen har også givet rådgivning og vejledning i forhold til anvendelse af de værnemidler, kommunen har modtaget fra det landsdækkende hygiejnedeapot.

Hovedudvalget besluttede i september 2020 at arbejde med at fastholde og styrke medarbejdernes gode egen indsats og adfærd opstået under COVID-19 som en del af det strategiske arbejde med arbejdsmiljøet. Som oplæg til drøftelsen havde Personale & Udvikling udarbejdet et oplæg om hygiejne, der blandt andet pegede på, at de lokale arbejdspladser med fordel kunne tilrettelægge en lokal drøftelse af, hvilken egen indsats som kunne være god at fastholde/indføre for at reducere spredning af virus eller bakterier. Lokale drøftelser kan bidrage til en lokal forankring af hygiejnearbejdet og de gode hygiejnevaner og kan endvidere understøttes af den fremtidige hygiejnekoordinator i forhold til faglig sparring på hygiejneområdet og udvikling af nye tiltag.

Rødovre Kommunale Rengøring (RKR) har som følge af COVID-19 opjusteret det aftalte rengøringsniveau til et niveau svarende til Sundhedsstyrelsens anbefalinger med blandt andet hyppig og grundig rengøring af fælles kontaktpunkter minimum én gang dagligt på alle kommunens institutioner.

Derudover udføres der weekendrengøring på samtlige af kommunens plejehjem, i hjemmeplejegrupper, når der har været fritidsbrugere på skoler og i idrætsfaciliteter, ligesom der udføres daglig ekstra rengøring af toiletter på skoler, daginstitutioner, idrætsfaciliteter og på bibliotekerne.

I forbindelse med indsatsen med at hæmme spredningen af coronavirus og andre lignende bakterier og vira er det vanskeligt at gennemføre et egentligt prioriteret valg af rengøringsindsatser, idet der ikke foreligger evidens på området. Sundhedsstyrelsens anbefalinger afspejler tillige anvendelsen af en stor grad af "sund fornuft" og erfaringer i et prioriteret valg.

Teknisk faglige eksperter nævner i denne sammenhænge en rækkefølge, som også er identiske med RKR's prioriterede indsats og forslag:

- hyppig rengøring af naturlige kontaktpunkter og -flader
- hyppig rengøring af miljøer hvor vira og bakterier har optimale vækstvilkår. Eksempelvis våde miljøer som toiletter og baderum, der i dag har et højt rengøringsprogram, og som også er prioriteret i den foreslåede fremtidige ekstra indsats med yderligere rengøringsindsatser
- hyppig rengøring af elektronisk udstyr, herunder personligt udstyr som telefoner og lignende
- prioritering af egen indsatsen, herunder lettere rengøring. Eksempler på egen indsats er undervisning i hostetikette, hyppig afspritning af hænder, holde kontaktafstand, fortsat reduktion af mødestørrelser og andre forsamlinger
- uddannelse, vejledning og motivering af medarbejdere for at fastholde den høje egen indsats.

Når de COVID-19 relaterede aktiviteter ophører har Kommunalbestyrelsen besluttet, at neden for beskrevne indsats fortsætter:

- Én ekstra daglig rengøring af toiletter på skoler, som er i tilknytning til undervisningslokaler.
- Gulvvask i vuggestuer (stuer) øges fra tre til fem gange ugentligt.
- Etablering af weekendrengøring som omfatter publikumsområder samt fællesarealer på plejehjemmene Ørbygård og Engskrænten.

Derudover har Kommunalbestyrelsen besluttet at ansætte en hygiejnekoordinator som skal opgradere det systematiske arbejde med hygiejne på alle områder i kommunen og understøtte arbejdet lokalt med medarbejdernes egen indsats.

Ved ansættelse af en hygiejnekoordinator vil hygiejneorganisationen blive væsentlig styrket med en mere koordineret og systematisk hygiejneindsats. Hygiejnekoordinatoren skal gennem dialogen med institutionerne sikre det systematiske arbejde med hygiejne i kommunen. Det skal ske gennem uddannelse, vejledning og motivering af medarbejdere, samt faglig sparring ved udvikling af nye tiltag i alle enheder, herunder udvikling af hygiejnestandarden og lokale retningslinjer på alle områder. Der vil blive lagt en samlet plan for indsatsen, som vil blive fulgt op med en evaluering efter et år.

Udviklingen i sygefraværet 2020-2021

Sygefraværtsdata viser, at sygefraværet har været faldende det seneste år på tværs af alle arbejdspladser i Rødovre Kommune. Sygefraværet ligger på nuværende tidspunkt på 4 % og er dermed under Kommunalbestyrelsens måltal på 4,5 %. Et sygefravær på 4 % svarer til 122,6 fuldtidsstillinger eller 10,3 sygefraværtsdage pr. fuldtidsstilling.¹ Sygefraværet var på samme tidspunkt sidste år 4,7 %, hvilket svarer til 149,1 fuldtidsstilling eller

¹ Antal fuldtidsstillinger i 1. kvartal 2021: 3091,4.

12,3 sygefraværsdag pr. fuldtidsstilling.² Et fald i sygefraværet fra 4,7 % til 4,0 % svarer til 26,5 fuldtidsstillinger. Grundet behovet for at kunne sammenligne sygefravær med perioden før COVID-19 er der taget udgangspunkt i perioden april 2020 til og med marts 2021 samt perioden april 2019 til og med marts 2020. Data på sygefraværet kan ses i bilag 1: Oversigtsrapporter vedr. sygefraværsudvikling.

Særligt korttidssygefraværet er faldet de seneste 12 måneder. Korttidssygefraværet er særligt interessant, da det i højere grad end langtidssygefraværet må antages at dække over infektions- og virus sygdomme, som formodes at kunne mindskes med bedre hygiejne og øget rengøring.

Ser vi på de driftsområder, som har haft størst bruger-/borgerkontakt er sygefraværet faldende for hovedparten af områderne. For Ældre- og Handicapafdelingen er korttidssygefraværet faldet, og langtidssygefraværet er steget. Det samlede sygefravær for Ældre- og Handicapafdelingen er faldet. Både Social- og Borgerservice, Skole- og Dagtilbudsområdet har oplevet et fald i både langtids- og korttidssygefraværet og dermed også i det samlede sygefravær. I Rødovre Kommunale Ejendomme er både kort- og langtidssygefraværet steget efter foråret for derefter at falde til samme niveau som for et år siden, hvilket dermed også gør sig gældende for det samlede sygefravær. Tendensen med det faldende korttidssygefravær startede allerede før COVID-19. Faldet i korttidssygefraværet er forsat i en sådan grad, at man må formode, at de iværksatte rengørings- og hygiejnetiltag har bidraget hertil.

Øget rengøring og hygiejneindsatser er blot en af flere faktorer, som påvirker sygefraværet, hvorfor det er svært at isolere effekten af den øgede rengøring og hygiejneindsatserne under COVID-19. Derudover skal man også medtage, at blandt andet korttidssygefraværet i perioden kan være påvirket af, at flere medarbejdere efter Sundhedsstyrelsens retningslinjer er blevet hjemme med mildere symptomer på COVID-19 som ondt i halsen og hoste, hvor de normalt ville have været mødt på arbejde, hvilket i første omgang giver flere sygdomsmeldinger, men man må formode, at det mindsker smitte af infektionssygdomme som f.eks. forkølelse, roskildesyge, influenza, forbigående hovedpine, ondt i halsen etc.

Ved indberetning af sygefravær i kommunens system angives en kode, der dækker både over COVID-19 sygdom og medarbejdere med COVID-19 lignende symptomer, men som senere testes negative. Disse registreringer indgår dermed ikke i sygefraværsprocenten. Ligeledes kan det faktum, at flere medarbejdergrupper har arbejdet helt eller delvist hjemmefra i lange perioder også have bidraget til at reducere sygefraværet, da den fysiske kontakt har været begrænset til et minimum. Herudover har nogle af arbejdspladserne været nedlukket i marts/april 2020, for eksempel skoler og dagtilbud, hvilket også har bidraget til et lavere sygefravær.

Vi kan ikke med sikkerhed dokumentere sammenhængen mellem de iværksatte initiativer og sygefraværet. Det er dog påfaldende, at vi har oplevet et stort fald i sygefraværet det seneste år, hvilket peger på, at det har haft en effekt at sikre god håndhygiejne, øget rengøring og god adfærd som f.eks. at holde fysisk afstand og ikke at gå på arbejde med milde sygdomssymptomer.

² Antal fuldtidsstillinger i 1. kvartal 2020: 3.154,1.

Det er derfor målsætningen at arbejde med en systematisk indsats på hygiejneområdet i alle kommunens enheder og fortsætte med at udvikle ovenstående indsatser for at fastholde det lave sygefravær. Et lavt sygefravær medfører øget kapacitet og dermed højere kvalitet i løsning af kerneopgaven, øget trivsel og højere social kapital blandt medarbejderne. Øget rengørings- og hygiejneindsatser kan endvidere i sig selv bidrage til at både borgere og medarbejdere oplever en bedre trivsel og et bedre arbejdsmiljø.

Udviklingen af hygiejneområdet har høj prioritet. Derfor følger vi både udviklingen i Sundhedsstyrelsens retningslinjer og i forskningen på området med henblik på en løbende udvikling af kommunens hygiejneindsatser.